

Memo

memonummer	161004-411871-mem-watertoets
datum	4 oktober 2016
aan	
van	Suzan van den Driest Antea Group
kopie	Paul Kennes Antea Group
	Marien Kornet Antea Group
project	Ontwerp bestemmingsplan deelplan Kloppe-ven
projectnr.	411675
betreft	Toelichting op de watertoets

1 Aanleiding

In de gemeente Leudal vindt in het dorp Horn sinds 2014 de ontwikkeling plaats van nieuwbouwlocatie Kloppe-ven. De ontwikkeling wordt gefaseerd uitgevoerd en de voorliggende planvorming is het laatste deel van de ontwikkeling. Dit deelplan omvat de realisatie van maximaal 25 woningen.

Voor de ontwikkeling van dit deelplan is een bestemmingsplanwijziging nodig. Onderdeel van een bestemmingsplanwijziging is het doorlopen van de watertoetsprocedure. De uitkomsten van de watertoetsprocedure worden opgenomen in de waterparagraaf van de ruimtelijke onderbouwing.

In voorliggende waterparagraaf wordt de huidige en toekomstige situatie beschreven. Voor de toekomstige situatie is beschreven welke maatregelen genomen moeten worden ten aanzien van het watersysteem om te voldoen aan het landelijke en het waterschapsbeleid. Als basis voor de beschrijving van het watersysteem is gebruik gemaakt van het rioleringsadvies BP Kloppe-ven te Horn van Kragten van januari 2008.

2 Beleid en wetgeving

Een beschrijving van de wetgeving, het nationale, provinciale beleid en waterschapbeleid is in de bijlage opgenomen. In dit hoofdstuk is alleen het plangerelateerde beleid van gemeente en waterschap opgenomen.

De Watertoets

Het watertoetsproces is een belangrijk instrument om het waterbelang in ruimtelijke plannen en besluiten te waarborgen. Het gaat daarbij om alle waterhuishoudkundige aspecten, waaronder veiligheid, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging, en om alle wateren: rijkswateren, regionale wateren en grondwater. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt.

Waterschap Limburg

Waterbeheerplan 2016-2021

Met dit Waterbeheerplan zet Waterschap Limburg de koers uit voor een toekomstbestendig waterbeheer in haar beheergebied. In het plan wordt ingegaan op de invulling van de taak om te zorgen voor veilige dijken, droge voeten en voldoende en schoon water. In dit plan heeft het waterschap vastgelegd welke maatregelen genomen worden om het watersysteem en waterkeringen op orde te brengen en te houden. Ook staat hierin welke bijdrage het waterschap levert aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Belangrijke thema's zijn:

- Hoogwaterbescherming Maas
- Regionaal watersysteem
 - Bescherming tegen wateroverlast
 - Voldoende zoetwater
 - Voldoende waterkwaliteit, zowel chemisch als fysisch
- Zuiveren en waterketen
- Crisisbeheersing

Nieuw Limburgs Peil

In het rapport Nieuw Limburgs Peil heeft het waterschap het gewenste waterpeil voor de toekomst vastgelegd en hoe je dat kunt bereiken. Nieuw en vooruitstrevend is de wens van het waterschap om niet alleen de beken te herstellen, maar de hele beekdalen. Het beekdal is een belangrijke schakel in het herstellen van het watersysteem.

Keur en legger

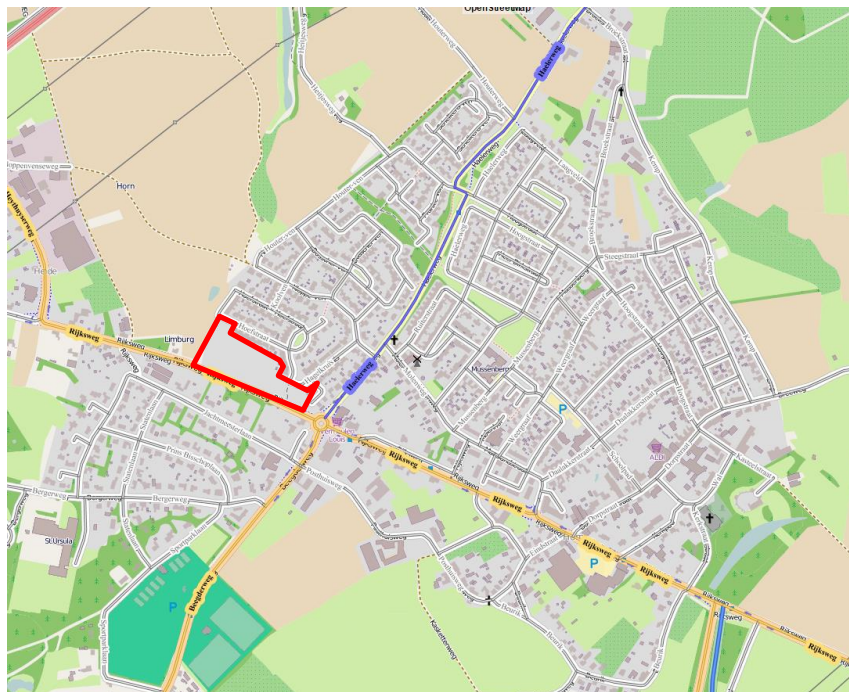
Een deel van het waterschapsbeleid is vastgelegd in de Keur. Dit is regelgeving die aangeeft wat mensen wel en niet mogen doen in en nabij water, dijken en stuwen. Op de legger staan alle oppervlaktewateren en dijken aangegeven die in beheer zijn bij het waterschap en waarop de Keur van toepassing is. Naast de Keur heeft Waterschap Limburg Algemene regels en Beleidsregels waarin voor veel voorkomende handelingen is gedefinieerd of een vergunning of een melding nodig is. In de Algemene regel 'Grondwater, Versnelde afvoer via nieuw verhard oppervlak' heeft het waterschap gesteld dat voor nieuw verhard oppervlak met een grootte kleiner dan 2.000 m² geen vergunning nodig is.

Gemeente Leudal

De gemeente Leudal heeft op 5 juli 2016 het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 vastgesteld. In het GRP zijn de ambities van de gemeente beschreven voor onder andere het inzamelen en transporteren van (afval)water. Daarnaast heeft de gemeente de zorgplicht hiervoor voor hemelwater en grondwater.

3 Huidige situatie

Het plangebied is een uitbreidingslocatie in de Kern Horn in de gemeente Leudal, zoals is weergegeven in figuur 1. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door de Rijksweg en aan de andere zijden zijn de Hoefstraat en het Hagelkruis aanwezig. De uitbreiding Kloppe-ven is gefaseerd uitgevoerd en grotendeels gerealiseerd. Het plangebied bestaat uit braakliggend terrein met een oppervlak van ongeveer 1,8 ha.

Figuur 1: Globale locatie plangebied in Horn en bestemmingplanbegrenzing (rood), (bron: Open StreetMap in Globespotter ©CycloMedia Technology B.V.)

Het maaiveld van het plangebied heeft een hoogte tussen NAP +25,3 m en NAP +27,3 m.

Bodem

Uit REGIS II blijkt dat lokaal een holocene deklaag aanwezig is met zanden uit de formatie van Bortel. Deze lagen rijken tot een diepte van 10 m -mv. Onder deze laag zit een kleilaag van ongeveer 3 meter uit de Formatie van Beegden. In 2003 zijn boringen uitgevoerd tot verschillende dieptes, waarvan de meeste tot een diepte van 1,2 m -mv en enkele tot 2,2 m -mv. Al deze boringen laten zand zien in de bovenste 1,2 m. In de diepere boringen in de noordwesthoek van het plangebied is tussen 1,4 en 1,7 m -mv. klei aangetroffen.

Watersysteem

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Ten noordwesten van het plangebied is een infiltratiebuffer aanwezig, waar afvloeiend hemelwater naar afgevoerd wordt om te infiltreren in de bodem.

In 2008 is door een samenwerking van de gemeente Leudal, het waterschap en BBOM besloten een infiltratiesysteem aan te leggen voor de afvoer van het hemelwater. Het onderhavig plangebied is hierbij meegenomen in de berekening van de capaciteit. Hierbij is rekening gehouden met de realisatie van maximaal 50 woningen en de aanleg van een ontsluitingsweg.

Waterkeringen

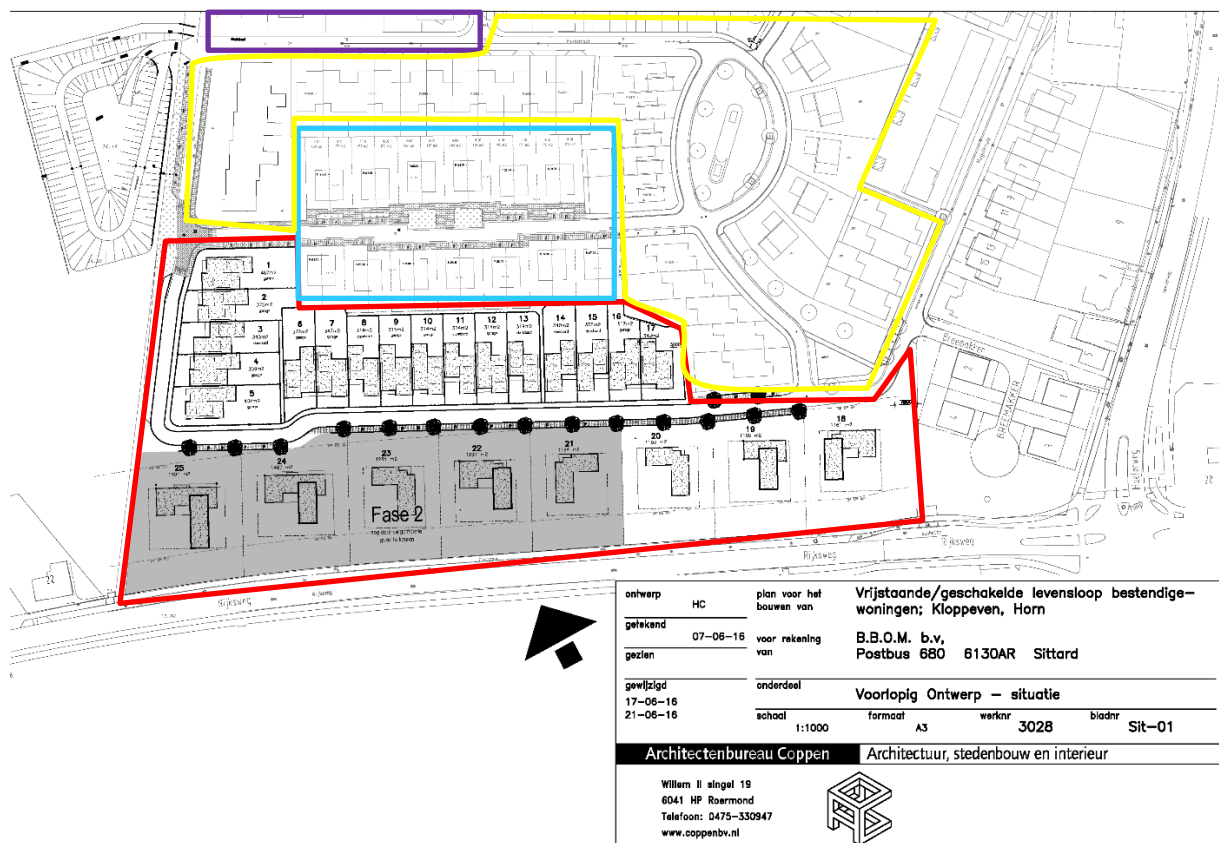
Er zijn geen waterkeringen in het plangebied of de nabije omgeving.

Hemel- en vuilwaterafvoer

In het al gerealiseerde deel van Kloppe-ven, ten noorden van het plangebied, is een gescheiden rioleringsstelsel aanwezig. De hemelwaterafvoer stroomt ter hoogte van Hagelkruis 72 uit in de infiltratiebuffer. De infiltratiebuffer is in 2010 gerealiseerd nadat er in de voorgaande jaren meerdere keren wateroverlast was ontstaan ter plaatse van Hoefstraat 1. Dit perceel heeft de laagste maaiveldligging van Kloppe-ven en hier was het gescheiden stelsel op het gemengde stelsel aangesloten. Met de realisatie van de infiltratiebuffer is deze verbinding verbroken en een pompgemaal zorgt voor de afvoer van de DWA.

4 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft het laatste deel van de uitbreidingslocatie Kloppe-ven in Horn. De ontwikkeling omvat 25 woningen en de inrichting van het openbare gebied. In figuur 2 is het voorlopig ontwerp van de inrichting opgenomen.

Figuur 2: Voorgenomen ontwikkeling laatste fasen deelplan Kloppeven (bron:; Architectenbureau Coppen, juni 2016), rode kader is plangebied ontwikkeling, lichtblauw is 26 starterswoningen, paars is bestaande bebouwing, geel is rest plangebied

Watersysteem

Door de nieuwe bebouwing vindt er een toename van het verhard oppervlak plaats, waardoor neerslag versneld tot afvoer komt. In het plangebied is geen nieuw oppervlaktewater opgenomen. In plaats daarvan is voor de ontwikkeling van deze wijk de infiltratiebuffer aan het Hagelkruis gerealiseerd.

In het rioleringsadvies BP Kloppe-ven te Horn (Kragten, januari 2008) is bij het ontwerp van de infiltratiebuffer uitgegaan van een totaal verhard oppervlak van 21.855 m² dat afwatert op de infiltratievoorziening. De buffer moet een bui van 44 mm met een herhalingstijd van 10 jaar kunnen bergen. Daarbij is nog rekening gehouden met 10 mm afstromend hemelwater van onverhard oppervlak met een oppervlak van 1,3 ha.

Het verhard oppervlak bestaat uit de bebouwing aan de Koolven en noordzijde van de Hoefstraat (nr 1, tabel 1), de 26 starterswoningen van de Hoefstraat 2 tot en met 58 (nr 2, tabel 1), en 60 woningen in het resterende plan (nr 3, tabel 1, rood en gele kader in figuur 2). Ten tijden van het plan waren de woningen aan de Hoefstraat gerealiseerd, maar Hagelkruis 72 tot en met 80 en het voorliggende plan nog niet. Er zijn vijf woningen aan het Hagelkruis gerealiseerd. Dit leidt tot de oppervlakteverdeling,

zoals is weergegeven in tabel 1. Dit betekent dat er voor de ontwikkeling van 60 woningen rekening gehouden is met een maximaal verhard oppervlak van 8.100 m².

In de loop van de jaren zijn de plannen enigszins gewijzigd, waardoor deze niet een op een te vertalen zijn naar het voorliggende plan. Uit navraag bij BBOM is gebleken dat er toentertijd vanuit gegaan is dat er in het huidige plangebied 50 woningen gerealiseerd zouden worden. In het voorliggende plan worden slechts 25 woningen gerealiseerd. Doordat er minder woningen gerealiseerd worden is de toename van de verharding ook geringer dan waar rekening mee gehouden is. Ook is er in het ontwerp van het infiltratiesysteem al rekening gehouden met de wegverharding en het openbaar gebied. Dit betekent dat de capaciteit van het infiltratievoorziening voldoende is om toename van de verharding te compenseren. Er hoeven dus geen maatregelen te worden getroffen.

Tabel 1: Oppervlakteverdeling conform Rioleringsadvies Kragten januari 2008

Nummer	Deelplan	Oppervlak in m ²
1	Hoefstraat, bestaande bebouwing	1.280
2	Starterswoning, 26 stuks	3.850
3	Ontwikkeling 60 woningen	8.100
4	Openbaar gebied	8.625
	<i>Totaal</i>	<i>21.855</i>

Hemel- en droogweerafvoer

In het plangebied wordt een gescheiden stelsel aangelegd. Het verhard oppervlak in dit deelplan wordt aangesloten op de regenwaterafvoer (RWA), die afvoert naar de infiltratiebuffer.

De droogweerafvoer is een onderbemalen systeem. De droogweerafvoer (DWA) voert af naar de pompput in de Hoefstraat, vanwaar het op de rest van het gemeentelijke gemengde stelsel loost.

Op 29 september 2016 is er per e-mail afstemming met de gemeente Leudal geweest. De gemeente heeft hier aangegeven dat het DWA voldoende capaciteit heeft om het extra aanbod van de geplande woningen te verwerken. Mocht er bedrijfsmatig afvalwater vrijkomen (bedrijf aan huis bijvoorbeeld), dan zal door de gemeente apart getoetst worden of deze uitbreiding aangesloten kan worden op het bestaande rioolstelsel.

Voor de aansluitingen van het RWA en DWA en het aanbrengen van verhard oppervlak is een Omgevingsvergunning nodig.

Bijlage 1: Beleid en wetgeving

Algemeen

De beleidsdoelen zijn opgenomen in het Nationale waterplan 2016-2021, het Provinciaal Waterplan 2016-2021 van de provincie Limburg en het Waterbeheerplan 2016-2021 van waterschap Limburg. De waterplannen op deze drie niveaus zijn gelijktijdig opgesteld en sluiten inhoudelijk op elkaar aan.

De basisprincipes van bovengenoemd beleid zijn: meer ruimte voor water en het voorkomen van afwenteling van de waterproblematiek in ruimte of tijd. Dit is uitgewerkt in de twee drietrapsstrategieën voor: waterkwantiteit (vasthouden, bergen, afvoeren) en waterkwaliteit (schoonhouden, schoon en vuil scheiden, zuiveren).

De Watertoets

Het watertoetsproces is een belangrijk instrument om het waterbelang in ruimtelijke plannen en besluiten te waarborgen. Het gaat daarbij om alle waterhuishoudkundige aspecten, waaronder veiligheid, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging, en om alle wateren: rijkswateren, regionale wateren en grondwater. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt.

Rijksbeleid

In 2015 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016-2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Belangrijke punten uit het nationaal waterplan zijn:

- Eerst vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren;
- Hemelwater zo veel mogelijk afkoppelen, mits schoon (anders eerst zuiveren);
- Uitbreiding van verhard oppervlak zo veel mogelijk compenseren met hectares oppervlaktewater.

Met deze punten zal rekening gehouden worden bij de uitvoering van de plannen.

Provinciaal beleid

Het Provinciaal Waterplan 2016-2021 heeft het motto 'Samen werken aan water' en geeft de plannen van de provincie weer om te komen tot een klimaatbestendig, ecologisch gezond watersysteem en duurzame watervoorziening. Het Provinciaal Waterplan Limburg bevat de ambities, opgaven en op hoofdlijnen de maatregelen die de komende 6 jaar worden uitgevoerd, op gebied van de hoogwaterbescherming in de Maasvallei, de aanpak van regionale wateroverlast en watertekort, mede in het licht van de klimaatverandering en het Nationale Deltaprogramma, de inrichting van de beken en waterrijke natuurgebieden als ook de verbetering van de ecologische en chemische waterkwaliteit, en de drinkwatervoorziening en het grondwaterbeheer, mede als opdracht vanuit de Kaderrichtlijn Water. Hierin zoekt de provincie de samenwerking met de waterschappen.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)

In het POL2014 is het omgevingsbeleid van de provincie Limburg beschreven. Naast beleid op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en water, geeft het POL2014 de hoofdlijnen van het provinciaal verkeers- en vervoersplan. Tevens vormt het POL2014 een economisch beleidskader op hoofdlijnen, voor zover het de fysieke elementen daarvan betreft. Tenslotte is het POL ook een welzijnsplan, voor zover het de fysieke aspecten van zorg, cultuur en sociale ontwikkeling betreft. Het POL heeft een aantal voorheen wettelijk voorgeschreven provinciale beleidsplannen vervangen, namelijk het streekplan, het milieubeleidsplan, het waterhuishoudingplan.

Waterschap Limburg

Waterbeheerplan 2016-2021

Met dit Waterbeheerplan zet waterschap Limburg de koers uit voor een toekomstbestendig waterbeheer in haar beheergebied. In het plan wordt ingegaan op de invulling van de taak om te zorgen voor veilige dijken, droge voeten en voldoende en schoon water. In dit plan heeft het waterschap vastgelegd welke maatregelen genomen worden om het watersysteem en waterkeringen op orde te brengen en te houden. Ook staat hierin welke bijdrage het waterschap levert aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Belangrijke thema's zijn:

- Hoogwaterbescherming Maas
- Regionaal watersysteem
 - Bescherming tegen wateroverlast
 - Voldoende zoetwater
 - Voldoende waterkwaliteit, zowel chemisch als fysisch
- Zuiveren en waterketen
- Crisisbeheersing

Nieuw Limburgs Peil

In het rapport Nieuw Limburgs Peil heeft het waterschap het gewenste waterpeil voor de toekomst vastgelegd en hoe je dat kunt bereiken. Nieuw en vooruitstrevend is de wens van het waterschap om niet alleen de beken te herstellen, maar de hele beekdalen. Het beekdal is een belangrijke schakel in het herstellen van het watersysteem.

Water in beweging - Visie Limburgse waterbeheer 2020

De besturen van de toenmalige Limburgse waterschappen Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei (vooruitlopend op de fusie tot Waterschap Limburg) hebben in een gezamenlijke vergadering een visie op waterbeheer in 2020 vastgesteld. Zij schetsen in het document welke (water)opgaven Limburg wachten en wat dit vraagt van het waterbeheer. Het waterschapswerk in 2020 draait nog steeds om de kerntaken van het integraal waterbeheer, namelijk veilige dijken, droge voeten, schoon water en voldoende water, zowel in de grond als in de beken en rivieren. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Hoogwaterbescherming Maas op orde: door primaire waterkeringen te versterken;
- Bescherming tegen wateroverlast vanuit het regionale systeem, grote wateroverlastproblemen oplossen en risico's beheersen;
- Voldoende grond- en oppervlaktewater door een robuuster watersysteem te realiseren;
- Natuurlijk watersysteem: door maatregelen aan emissies, riooloverstorten en rwzi's en beekherstel goede ecologische toestand realiseren;
- Duurzaam stedelijk waterbeheer: door stedelijk gebied gefaseerd waterrobuust in te richten, groen in te zetten tegen hittestress en het scheiden van waterstromen;
- Optimalisatie van de waterketen: door energieverbruik van rwzi's te reeduceren tot energieneutraal en het effluent te verminderen.

Keur en legger

Een deel van het waterschapsbeleid is vastgelegd in de Keur. Dit is regelgeving die aangeeft wat mensen wel en niet mogen doen in en nabij water, dijken en stuwen. Op de legger staan alle oppervlaktewateren en dijken aangegeven die in beheer zijn bij het waterschap en waarop de Keur van toepassing is. Naast de Keur heeft Waterschap Limburg Algemene regels en Beleidsregels waarin voor veel voorkomende handelingen is gedefinieerd of een vergunning of een melding nodig is. In de Algemene regel 'Grondwater, Versnelde afvoer via nieuw verhard oppervlak' heeft het waterschap gesteld dat voor nieuw verhard oppervlak met een grootte kleiner dan 2.000 m² geen vergunning nodig is.

Gemeente Leudal

De gemeente Leudal heeft op 5 juli 2016 het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 vastgesteld. In het GRP zijn de ambities van de gemeente beschreven voor onder andere het inzamelen en transporteren van (afval)water.

De gemeente heeft op het gebied van stedelijk waterbeheer, wettelijk de volgende plichten:

- Zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater (Wet milieubeheer);
- Zorgplicht voor afvloeiend hemelwater (Waterwet);
- Zorgplicht voorkomen structureel nadelige gevolgen van grondwater (Waterwet).